

Kæmper for retfærdighed i det nordjyske

/ Side 12

LÆS OGSÅ

Elevdag ryster elever sammen i HedeDanmark

/ Side 4

En rigtig snekamp

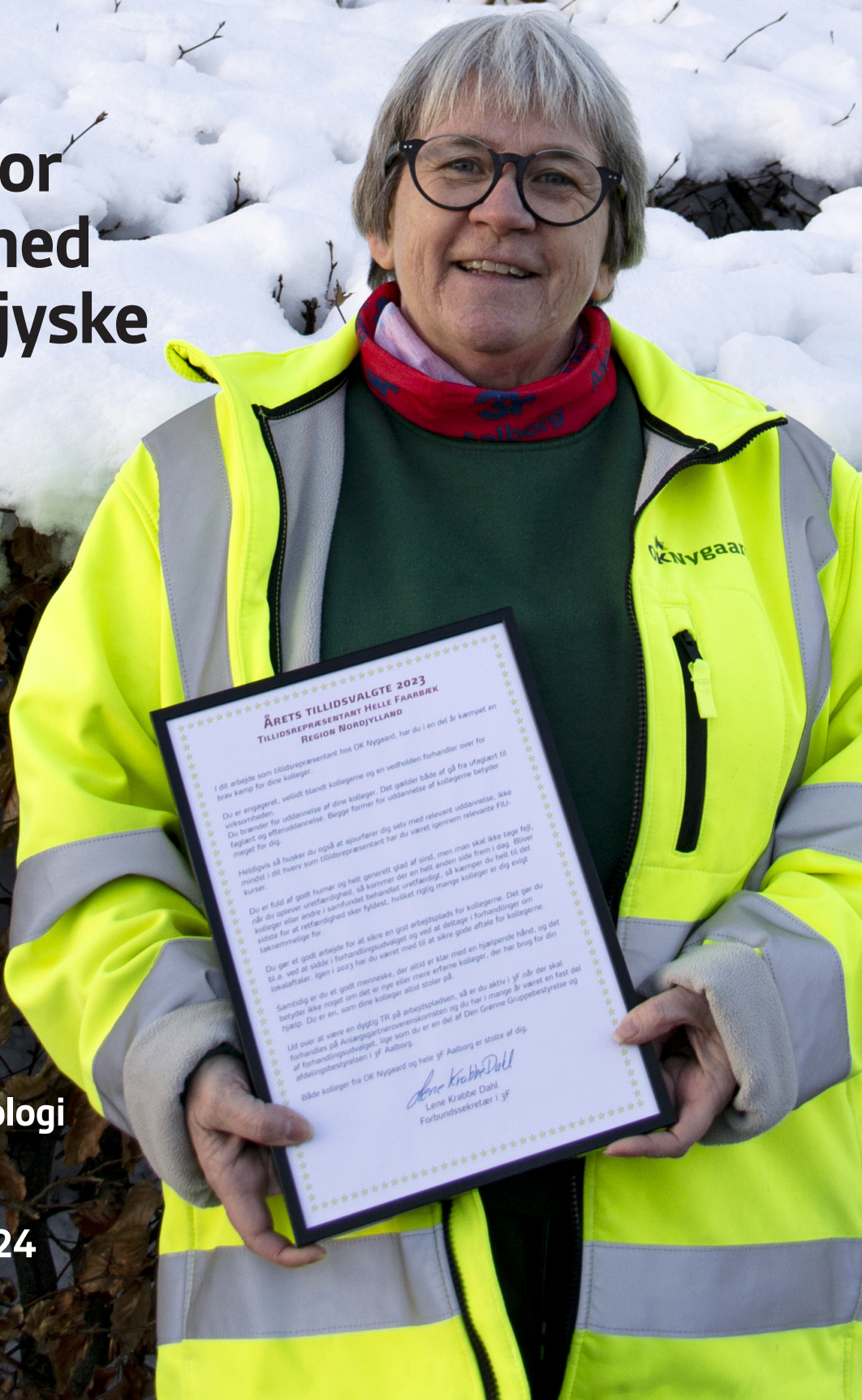
/ Side 7

Tema om ny teknologi

/ Side 8

Sidste nyt om OK24

/ Side 13

INDHOLD

- 03 Leder, Line Bjørndal
- 04 Elevdag ryster elever sammen i HedeDanmark
- 06 Det vigtige grønne bindeled på erhvervsskolerne
- 07 En rigtig snekamp
- 08 Ny teknologi kan være en god hjælpende hånd
- 10 Konference:
Social bæredygtighed skal på dagsordenen
- 11 Steve Belting: "Jo mere de stritter imod,
jo mere gas giver jeg den"
- 12 Årets tillidsvalgte:
Kæmper for retfærdighed i det nordjyske
- 13 Fokus på OK24
- 14 Kort nyt og aktivitetskalender

GRØNT

1/2024 (48. Årgang)

ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:

Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken

Redaktionsudvalg:

Line Bjørndal, 3F Odense GOPS

Villiam Andersen, 3F Holstebro

Karina Bossen, 3F BJMF

Kim Gulbæk, 3F Aarhus Rymarken

Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:

STIBO COMPLETE – STIBOCOMPLETE.COM

FORSIDEFOTO: Morten Herlev

OPLAG: 1. halvår 2023: 11.000

DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 12. marts

IDÉER TIL ARTIKLER

Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:

Maibrit Jürs

redaktion@dengronneportal.dk

Telefon: 30 31 31 46

Morten Herlev

redaktion@dengronneportal.dk

Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG

Stibo Complete

Jette Sterndorff-Jessen

Telefon +45 76 10 11 47

jsje@stibo.com

stibocomplete.com

ABONNEMENT

GRØNT udsendes til 3F-afdelinger med kollektivt abonnement samt eksterne abonnenter og brancheorganisationer indenfor den grønne branche. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?

SÅ SEND EN MAIL TIL REDAKTION@DENGRONNEPOR TAL.DK

3F-afdelinger med kollektivt abonnement:

Sjælland og Bornholm: BJMF, Bornholm, Frederiksborg, Frederiksværk-Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordøstsjælland, Storebælt.

Jylland: Als, Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro-Lemvig, Midtjylland, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skivevejen, Aalborg, Aarhus Rymarken.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

Tak for at gøre det muligt!

Det er vigtigt, at vi står sammen og viser et stærkt fællesskab i overenskomstforhandlingerne. Og det er vigtigt at tage fællesskabssnakken med dine uorganiserede kollegaer

LINE BJØRNDAL
3F Odense GOPS

Fællesskab er noget, vi giver til hinanden. Vi mærker det i hverdagen, når vi hjælpes ad med at løse de fælles opgaver på arbejdet. Vi mærker det, når vi står sammen med de nærmeste kolleger for at sikre en god lokalaftale, og vi mærker det med fagfæller, når vi stiller krav til vores uddannelser og ikke mindst, når vi som nu går til overenskomstforhandling.

Det står jo ikke mejslet i granit, at vi er sikret adkomst ved forhandlingsbordet, og at vores forhandlere er forhandlingsduelige – det er noget vi skaber sammen i vores fagforening. Derfor en stor tak til alle jer medlemmer for at gøre det muligt.

OK24 er i skrivende stund på vej ind i de afgørende uger. På det offentlige område mødtes parterne kort før jul og på de grønne overenskomster sker dette den 23. januar 2024. Her vil aktive medlemmer og tillidsfolk klappe vores forhandlere ind ved en markering foran forbundshuset i København.

Det er vigtigt, at vi viser modparten, at vi er mange, og det er vigtigt, at vi står bag vores forhandlere, ligesom det er vigtigt, at vores forhandlere mærker vores fællesskab.

Når vi viser vores fællesskab frem, så indgyder det respekt – og det er der brug for!

Arbejdsgivere læser nemlig også aviser. De ved jo godt, at de efterhånden er langt bedre organiseret end vi på arbejdstagersiden. Så har du en kollega, som endnu ikke er medlem, så tag en snak med vedkommende. Der er nemlig nu, fredspligten udløber, så alt kan jo i princippet ske... Ingen ønsker at stå uden forsørgelse fra den ene dag til den anden. Heller ikke en uorganiseret arbejder.

Fællesskab er nemlig også noget, vi giver til hinanden, hvis vi skulle komme ud i konflikt!

Vi så sidste år, hvordan den høje inflation påvirkede forhandlingerne og var med til at sikre vores kolleger i industrien, transportsektoren og i servicefagene en historisk stor lønstigning. Det er klart, at det vil vi også have i vores brancher.

Men da inflationen ikke længere er "top of mind" hos hverken politikere eller arbejdsgivere, vil det blive spændende at se, hvordan det kommer til at spille ind på forhandlingerne denne gang.

Efterårets trepartsforhandling på det offentlige område vil også påvirke vilkårene for vores forhandlere dér. Med kravene fra medlemmerne i 3F, som lyder på LØN, LØN, LØN, så skal det blive spændende at se, om det ender med forlig eller forlis, og om vi dermed kommer ud i konflikt.

Anlægsgartner in spe Camilla Jepsen fra Vejen var glad for at deltage i HedeDanmarks elevdag.

Elevdag ryster elever sammen i HedeDanmark

Eleverne fik styrket fagligheden og netværket, da de mødtes til elevdag. HedeDanmark vil skabe Danmarks bedste arbejdsplads for elever.

■ TEKST OG FOTO MAIBRIT JÜRS

Der var plads til både faglighed og socialt samvær, da HedeDanmarks elever mødtes til den årlige elevdag. Fra hele landet blev de kørt i bus til København, for at få indblik i nogle af de projekter, deres kolleger arbejder på.

Et af dem er et regnvandsbassin i Ballerup, som HedeDanmark er ved at renovere. Her fik eleverne forklaret, hvordan bassinet renser kommunens regnvand for olie

fra vejene, hvorpå det rene vand kan løbe ud i en nærliggende sø, mens det forurenede slam bliver liggende og kan fjernes.

Trods sne, blæst og kolde tæer lyttede elever tålmodigt og stilede interesseret spørgsmål.

En af dem er 27-årige Camilla Jepsen, der kommer fra Vejen, hvor hun blev samlet op af en bus klokken seks samme morgen.

"Vi blev først kørt til afdelingen i Ledøje, hvor vi fik fælles morgenmad og så til Glostrup Sygehus, hvor vi så et projekt med etablering af ny beplantning, og nu er vi så her," fortæller den kommende anlægsgartner.

Fedt at være med

Camilla har kun været elev i HedeDanmark i tre uger, og hun er begejstret for at være med på elevdagen og få lært både Hede-

Danmark og eleverne fra de andre afdelinger bedre at kende og udveksle viden og erfaringer.

"Jeg kommer fra et lille ottemands-firma, så det er fedt, vi er så mange elever her. Det er også fedt, at de tager så godt hånd om os og søger for, at vi bliver rystet sammen," siger hun.

Camilla er glad for at være elev i en stor virksomhed, hvor hun har mulighed for at prøve en masse forskellige ting af.

"Jeg var egentlig mest interesseret i beplantning, men nu har jeg fået lov at arbejde med forskellig belægning og jeg interesserer mig mere og mere for det. Især for belægning med natursten, som man kan lege lidt mere med," fortæller hun.

Drømmer om en fastansættelse

Camilla kan godt lide variation i sit arbejde. Det passer hende fint med en bustur til Hovedstaden i dag og noget helt andet i morgen.

"I morgen skal jeg til Taulov og plante buske og træer, så det bliver noget helt andet. Men det gør ikke noget, for jeg kan godt lide at der sker noget nyt," siger hun.

Hun har et år tilbage af sin læretid og drømmer om en fastansættelse i HedeDanmark, når hun er færdiguddannet.

"Det er fedt at arbejde i en stor virksomhed, hvor der er mange muligheder. Så jeg håber da, de vil beholde mig."

Med de ord går turen tilbage til afdelingen i Ledøje til kaffe, kage og varme tæer, inden bussen igen kører gennem Danmark og sætter eleverne af. Lidt klogere og med et endnu stærkere netværk.

Vil være Danmarks bedste læreplads

HedeDanmark vil gerne gøre mere for at sikre, at alle deres elever får den bedste læretid – uanset hvilken afdeling, man er elev i.

"Ønsket er at blive Danmarks bedste arbejdsplads for elever. Vores afdelinger er spredt over hele landet, og det giver nogle forskelle fra afdeling til afdeling. Men vi vil gerne gøre det mere ensartet at være elev hos os, så alle får samme muligheder," fortæller Thomas Bager Nielsen, der er regionschef i HedeDanmark

Virksomheden har mellem 30 og 40 elever. For at give dem mulighed for at netværke, udveksle erfaringer og idéer, mødes de to gange om året.

"En del af elevprogrammet er at samle eleverne, så de kan danne netværk, siger Thomas Bager Nielsen.

GRØN EFTERUDDANNELSE

Kurser	Startdato	Slutdato	Sted
Brandforanstaltninger ved ukrudt	05.03.2024		Glostrup
Brandforanstaltninger ved ukrudt	04.04.2024		Glostrup
Brandforanstaltninger ved ukrudt	23.04.2024		Glostrup
Brandforanstaltninger ved ukrudt	07.05.2024		Glostrup
Brandforanstaltninger ved ukrudt	06.06.2024		Glostrup
Affaldshåndtering	08.04.2024	12.04.2024	Glostrup
Affaldshåndtering	17.06.2024	21.06.2024	Glostrup
Beskæring 2	17.06.2024	21.06.2024	Glostrup
Grønne anlæg	08.04.2024	19.04.2024	Glostrup
Grønne anlæg	16.09.2024	27.09.2024	Glostrup
Ukrudtsbekæmpelse uden kemi	18.03.2024	22.03.2024	Glostrup
Ukrudtsbekæmpelse uden kemi	26.08.2024	30.08.2024	Glostrup
Vejen som Arbejdsplads certifikatkursus	18.03.2024	19.03.2024	Glostrup
Vejen som Arbejdsplads certifikatkursus	03.04.2024	04.04.2024	Glostrup
Vejen som Arbejdsplads certifikatkursus	29.04.2024	30.04.2024	Glostrup
Kloakrørlæggeruddannelsen	26.02.2024	29.04.2024	Glostrup
Kloakrørlæggeruddannelsen	29.04.2024	28.06.2024	Glostrup
Kloakering-montering af rottespærre	04.03.2024		Glostrup

Målgruppe:

Personer der søger eller har ansættelse som medarbejder inden for anlæg og de grønne områder.

TILMELD DIG PÅ NEXTKBH.DK

<https://kursus.nextkbh.dk/kurser/>

Eller ring til os
i kursusafdelingen
Tlf: 33 88 09 00

FOR VIRKSOMHEDER

Vi kan også tilbyde efteruddannelse tilpasset din virksomhed. For nærmere dialog kontakt:

Uddannelseskonsulent Annette Sparre Bülow
Mobil: 21 19 73 64

TILMELD DIG VORES KURSER PÅ
NEXTKBH.DK

UNDERVISINGSADRESSE

NEXT Uddannelse København
Fabriksparken 31
2600 Glostrup

next
UDDANNELSE KØBENHAVN

Det vigtige grønne bindeled på erhvervsskolerne

Torsdag den 11. januar mødtes cirka 20 3F-repræsentanter fra de lokale uddannelsesudvalg på grønne erhvervsuddannelser til topmøde i Odense for at netværke og drøfte stort, småt og nyt.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

De fleste grønne erhvervsuddannelser har et lokalt uddannelsesudvalg (LUU). Her mødes repræsentanter fra 3F og repræsentanter fra de grønne arbejdsgivere for at sikre, at det faglige indhold af undervisningen er i orden.

Den 11. januar mødtes alle 3F's LUU-medlemmer fra hele landet hos 3F Odense GOPS for at netværke og dele viden og ny-

heder. I løbet af dagen fik deltagerne blandt andet en gennemgang af reformkommissionens anbefalinger til ændringer i uddannelsessystemet, og der blev givet tips til gode emner at tage op på LUU-møderne.

Endelig var der en diskussion om, hvordan man får lavet et godt klassebesøg. For besøgene i klasserne er selvsagt vigtige. Det

er her, man kan få et indtryk af, hvad de unge gør sig af tanker om deres kommende arbejdsliv:

"Først og fremmest er det vigtigt, at man er godt forberedt. Vi gør meget ud af at spørge de unge, hvordan de ser på uddannelsen. Det er en god måde at få dem i snak på," lød en af erfaringerne fra Kim Gulbæk, der sidder i det lokale uddannelsesudvalg på Jordbrugets Uddannelsescenter Århus.

"Vi forsøger også at holde små 1 til 1 samtaler med nogle af eleverne, når vi er på besøg. Så kan vi få en god fornemmelse af, om de er glade, og om uddannelsen svarer til den virkelighed, de kommer til at møde, når de skal i praktik," fortalte Rune Rasmussen fra det lokale uddannelsesudvalg på Roskilde Tekniske Skole, Vilvorde.

Lokale Uddannelsesudvalg (LUU)

Et LUU består af repræsentanter fra både arbejdsgiver og arbejdstager inden for et bestemt fagligt område på en erhvervsskole. LUU rådgiver både skole og erhvervsliv. For eksempel i forhold til at:

- godkende praktikvirksomheder
- være bindeled mellem virksomhederne og skolen i forhold til de faglige udvalg
- snakke med elever og lærlinge om indholdet af undervisningen.

En rigtig snekamp

Store dele af landet blev dækket af enorme mængder sne i januar. Det kunne blandt andet mærkes hos anlægsgartnerfirmaet BUUS, som har haft rygende travlt med at rydde sne.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Onsdag den 3. januar lagde en dyne af sne sig over store dele af landet, og kombinationen af store mængder sne, hård frost og en bister vind sendte grønne 3F'ere på overarbejde flere steder og i flere dage. Med afdelinger i Aarhus og Aalborg er anlægsgartnerfirmaet BUUS en af de virksomheder, hvor de ansatte virkelig har knoklet. GRØNT mødte tre af BUUS' tillidsrepræsentanter til en snak om den vilde snekamp:

"Jeg tror aldrig, jeg har oplevet noget lignende. Folk er i perioder startet ud ved midnat og så kørt 16-18 timer i træk, og vi har lejet store 16 tons gummigeder ind for at klare den fastfrosne sne," fortæller Kim Mathiassen fra BUUS i Aarhus.

"Vi er også tæt på at have kørt i treholdsskift," supplerer Daniel Kudsk Pedersen fra Aalborg-afdelingen. Han havde egentlig meldt fra til årets vintertjeneste, men da han så prognoserne, valgte han at melde sig som backup. Der gik ikke længe, før der blev brug for ham.

"Det er virkelig hårdt, når sneen er kørt helt fast. Så holder man dér og tænker: tør man gi' maskinen et blette ekstra skub?"

Fælles front

Jonas Skovgaard Carlsen, der også arbejder hos BUUS i Aarhus, fortæller, at de fik lavet en god lokalaftale sidste år for vintertjeneste. Den giver blandt andet folk mulighed for enten at spare overarbejdstimer op eller få de mange ekstra timer udbetalt, hvis man hellere vil det. Og så er det i øvrigt helt frivilligt, om man vil stå til rådighed for vintertjeneste uden for den almindelige arbejdstid. Aftalen giver altså mulighed for at tjene gode ekstra penge, hvis man vil det.

"Men man skal huske at passe på sig selv, og man er berettiget til at tage hjem, hvis man nærmer sig de 11 timers arbejde i træk. Men nogen har nok også noget fag-

Kim Mathiassen (tv.), Daniel Kudsk Pedersen og Jonas Skovgaard Carlsen (th.) er alle tillidsrepræsentanter i anlægsgartnervirksomheden BUUS, som har haft travlt med at bekæmpe sne i det nord- og østjyske.

lig stolthed, der gør, at man fortsætter lidt ekstra," siger Kim Mathiassen.

Den store kamp mod snemængderne er ikke kun bøvlg og ballade. Det er også noget, der fyrrer op under sammenholdet på arbejdspladsen, vurderer Daniel Kudsk Pedersen:

"Vi står sammen med et smil og hjælper hinanden så godt, vi kan. Jeg havde for

eksempel en kollega, der ringede og sagde, at han havde brug for at blive afløst, og så sprang jeg selvfølgelig til. Og når man er færdig med sin egen rute, så kører man videre og hjælper, hvor der er brug for et."

"Ja, vi løfter i flok," supplerer Jonas Skovgaard Carlsen.

FORÅRSTILBUD PÅ HAVE/PARK-MASKINIER ALDRIG SET BILLIGERE!

SKOV-DEMO

GRATIS MAD & DRIKKE! HOPPEBORG & POPCORN

ÅBENT HUS

FREDAG D. 1. MARTS KL. 10-21.00
LØRDAG D. 2. MARTS KL. 10-15.00

HOS ANKER BJERRE A/S
Elkjærvej 110, 7500 Holstebro

STORT OMRÅDE MED BILLIGT BRUGTMARKED SPAR OP TIL 50% PÅ UDVALGTE MASKINER

FLEMMING HEDEGAARD FREDAG KL. 15.00

STORT SKOVHUGGERSHOW LØRDAG KL. 11.00

ANKER BJERRE A/S

ÅBENT HUS-TILBUD PÅ WWW.ANKERBJERRE.DK

Ny teknologi kan være en god hjælpende hånd

Vores arbejdsdag er efterhånden propfuld af apps, dingenoter og programmer. Men frygt ikke: de teknologiske vidundere er først og fremmest til for at gøre arbejdsdagen lettere frem for at overtage dit job.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Når groundsman Niels Kennet Hjortholm Kristensen sætter sig til rette i sin traktor for at trimme Frederikshavn Kommunes boldbaner, får han altid en hjælpende digital hånd. Traktoren er nemlig udstyret med gps-styring. Det vil sige, at traktoren i princippet kører uden Niels' hjælp. Det giver ham bedre mulighed for at fokusere på boldbanen omkring traktoren:

"Det giver et helt andet arbejdsmiljø, som er meget mindre stressende. Når traktoren styrer for mig, kan jeg bedre holde øje med banen og omgivelserne. Samtidig holder den bredden, så der bliver færre overlap i siderenderne," fortæller Niels Kennet Hjortholm Kristensen.

Alle observationer bliver noteret på skærmen i traktoren og gemt. Det kan for eksempel være områder på banen, der skal eftersås eller have mere gødning. På den måde kan brugen af gødning minimeres,

når Niels ved præcis, hvor der er et behov for at tilføre gødning.

"Næste gang jeg så kører på banen, vil traktoren sige et "bling" og vise det på skærmen, hvis der er noget, jeg har markeret tidligere."

Ændrede arbejdsgange

Moderne teknologi og kunstig intelligens fylder efterhånden rigtig meget på de grønne arbejdspladser. Droner analyserer markerne, gps'en styrer traktoren og på dagens mejerier foregår det meste i lukkede kredsløb uden menneskelig kontakt.

Spørgsmålet er, om den smarte teknologi er ved at gøre de grønne fingre overflødige? Svaret er nej. I hvert fald hvis man spørger Anders Søgaard, der er professor i kunstig intelligens på Københavns Universitet og forfatter til bogen "Kunstig intelligens bagfra". Han ser først og fremmest

kunstig intelligens som endnu en håndsrækning til at gøre både vores hverdag og arbejdsdag lettere.

"Jeg tror, at kunstig intelligens kommer til at gøre arbejdsdagen lettere for mange af de faggrupper, som typisk arbejder med hænderne. Her er der mange, som i dag bruger meget tid på at registrere og dokumentere, men her kan kunstig intelligens automatisere mange af de processer og rutiner, og meget kan fremover klares ved at sige noget til en app."

Anders Søgaard vurderer samtidig, at de færreste skal frygte for jobbet. For det er relativt sjældent, at man ser teknologien overtage et job fuldstændigt. Kunstig intelligens og moderne teknologi kommer højest til at ændre nogle arbejdsgange, vurderer han.

Droner sikrer præcise sprøjt

En af de brancher, som for alvor har ladet teknologien flytte ind, er landbruget. Her er traktorerne efterhånden blevet til kørende multimediestationer, som i samspil med droner har givet begrebet præcisi-

Groundsman Niels Kennet Hjortholm Kristensen (tv.) har den moderne teknologi med i førerhuset, når han plejer boldbanerne i Frederikshavn Kommune. I det hele taget har kommunen stort fokus på at bruge teknologien til at skabe mere effektive arbejdsgange. For eksempel sparer selvkørende robotplæneklippere de ansatte for mange kilometer på vejene.

onslandbrug et rygstød. Med hjælp fra droner og tilhørende software kan man i dag kortlægge en mark ned til mindste millimeter, og moderne software kan adskille afgrøder fra ukrudt.

"Dronen tager billeder, som bliver syet sammen af software. Det samlede kort over marken, med markering af problemområderne bliver så lagt over i traktorens computer, som præcist udfører spot-sprøjtning hvor der er et behov. Teknikken kan spare op til 95 procent af kemien væk," vurderer Thomas Nitschke, der er faglig leder i præcisionslandbrug, sensorer, droner og markrobotter på Teknologisk Institut.

Den smarte teknologi kommer dog ikke foreløbigt til at spare arbejdskraft. Den kommer højest til at stille flere krav til, at man skal kunne håndtere teknologien, vurderer han.

"Droner erstatter ikke arbejdskraft. Der skal stadig sidde en medarbejder på traktoren."

Hvad er kunstig intelligens?

Kunstig intelligens er computerprogrammer og maskiner, som efterligner den menneskelige intelligens. Det gælder for eksempel evnen til at tænke og analysere, løse problemer og forstå sprog. Computerprogrammer der planlægger ruter, laver talegenkendelse eller kan genkende ukrudt ud fra billeder er eksempler på kunstig intelligens.

På sigt kan der dog godt blive videreudviklet så meget på teknologien, at der vil blive brug for færre hænder:

"Der bliver arbejdet på at udvikle droner, som også selv kan flyve ud og sprøjte markerne. Men her er der en masse lov-mæssigt, som kan stå i vejen for, at det kommer til at ske foreløbigt."

Nemmere vej til uddannelse – især for ordblinde

I første omgang er der altså ikke meget, som tyder på, at vi kommer til at se maskinerne overtage det grønne arbejde. Teknologien kan højest være med til, at flere

uddanner sig og efteruddanner sig så meget, at de måske selv får lyst til at skifte branche.

"Tidligere har det at bruge computere været lidt elitært, men i dag er brugergrænsefladerne meget nemmere at benytte, så langt de fleste kan være med. Især ordblinde kan få en stor fordel ved at bruge kunstig intelligens til at få læst tekster op. På den måde kan kunstig intelligens give flere adgang til job og uddannelser. For 10 år siden var der ikke mange ordblinde, som kunne blive professorer, men det kan de sagtens i dag," siger professor Anders Søgaard.

Efteruddannelse

Anlægsgartner og greenkeeper

Anlægsgartner kompetencefonden giver dig mulighed for at komme på dét kursus, du brænder for, i arbejdstiden – og med fuld løn.

Tag på kursus
i arbejdstiden
med fuld løn!

 **Danske
Anlægsgartnere**

 3F
Den Grønne Gruppe

2024

EFTERUDDANNELSE MED LØN

Er din virksomhed dækket af overenskomst på GLS-A/3F området kan du efteruddanne dig med løn, og virksomheden kan søge refusion.

Tag en snak med din arbejdsgiver eller Den Grønne Konsulenttjeneste.

Læs mere på

dgkt.dk

GLS-A

Få hjælp til kompetenceudvikling hos vores fælles uddannelseskonsulent Lotte Julin Bock på 8740 3412.

**DEN GRØNNE
KONSULENT
TJENESTE**

Social bæredygtighed skal på dagsordenen

Mens økologi og dyrevelfærd er vigtigt at huske på, skal vi også have fokus på ordentlige forhold for de mennesker, der arbejder i fødevareindustrien. Det var der bred enighed om på 3F-konferencen "Mennesket bag maden."

■ TEKST OG FOTO MAIBRIT JÜRS

Mange er opmærksomme på, at gulerødderne er økologiske og grisene har haft et godt liv. Men de færreste tænker over, hvordan menneskene bag den mad, de haler op af køledisken, har haft det. "Mennesket bag maden" var titlen, da 3F og tænketanken Frej for nyligt holdt konference på Christiansborg.

Her var repræsentanter fra fødevarebranchen og dens ansatte samlet for at diskutere, hvordan man kan sikre bedre arbejdsvilkår for de mennesker, der sørger for, at vi hver dag kan hente friske forsyninger i supermarkedet.

"Vi har i mange år være optaget af at have glade grise, men vi skal også have fokus på de medarbejdere, der går ude bagved i stalden," sagde den grønne gruppes formand, Allan Busk, i paneldebatten.

Flere sanktionsmuligheder

På konferencen blev der diskuteret både udfordringer og løsninger. Og selvom der var bred enighed om, at en del af lønningen er endnu flere overenskomster, er det dog ikke altid nok.

"Vi ved, at ikke engang halvdelen af de bøder, der bliver givet, bliver betalt. Så nytter

det jo ikke noget at hæve bødestrafen," sagde Bjarne Lausten (S)

Derfor bør flere sanktionsmuligheder også være en del af løsningen, mener Allan Busk:

"Man bør trækkes i landbrugsstøtte, hvis man ikke behandler sine medarbejdere ordentligt. Det kan ikke passe, at EU skal dele ud af vores penge til højre og venstre til landmænd, der ikke sørger for ordentlige forhold," sagde han.

Enighed om målet

Selvom ikke alle konferencens deltagere var enige om, hvordan målet bedst skal nås, var de dog enige om, at medarbejderne i fødevaresektoren skal have ordentlige forhold, når de går på arbejde. Det er der heldigvis også mange, der allerede har.

"Vi skal huske at finde de gode historier frem, for det viser, at det kan lykkes at skabe gode arbejdsvilkår og stadig drive virksomhed," sagde Anne Marie Hagelskjær, direktør i GLS-A.

Det tilsluttede Allan Busk sig:

"Det kan godt lade sig gøre at drive virksomhed på ordentlige vilkår. Det er der jo masser af virksomheder, der allerede gør," sagde han.

Grøn gruppeformand, Allan Busk, og GLS-A direktør, Anna Marie Hagelskjær, var blandt de mange paneldeltagere på konferencen "Mennesket bag maden".

"Jo mere de stritter imod, jo mere gas giver jeg den"

3F Aabenraas grønne brancheleder, Steve Belting, kæmper for ordnede forhold for de grønne medlemmer i det sønderjyske.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

Der er fuld gang i Grænsehallerne i Kruså denne fredag i januar. Arla holder team-building, og dagen byder på skydning, rundbold, padel og bordtennis. 3F Aabenraas grønne gruppe har sørget for morgenmaden.

"Jeg lægger stor vægt på at være så tæt på medlemmerne som muligt. Så det betyder meget at være med til sådan et arrangement her. Vi har mange medlemmer på Arla i Kruså," fortæller Steve Belting, der er brancheleder for den grønne gruppe.

Han ville også rigtig gerne kigge mere forbi hos mange af de grønne medlemmer, som arbejder i landbruget. Men her kniber det noget mere med adgangen.

"De fleste af de møgsager, du hører om i medierne, er startet her i Sønderjylland. Der er virkelig katastrofale forhold indimellem og nogle af sagerne er så grove, at landmændene hurtigt vælger at betale sig fra at komme på forsiden af aviserne," fortæller han.

Problemer med autoriteter

Steve Belting startede karrieren på et teglværk i Sønderjylland, hvor han også var tillidsrepræsentant. Han blev ansat i 3F i 2010, og fra 2017 har han siddet på kontoret i Aabenraa, hvor han er brancheleder for det grønne område. Derudover er han også aktiv i Den Grønne Aktivitetsforening, og han underviser på grunduddannelsen på Det Grønne Område. Igennem årene har han som nævnt været vidne til mange sager om dårlige arbejdsforhold på de sønderjyske landbrug.

"Vi har ingen tillidsrepræsentanter derude, så selvom vi måske har en overenskomst med landmanden, så ved de ansatte ikke, hvilke rettigheder de har. Samtidig er der jo ingen landmænd, der vil tale med os frivilligt, så det er altid en kamp," erkender Steve Belting.

Heldigvis ligger det i Steves natur at tage kampen op:

"Jeg har en udpræget sans for retfærdighed, og jeg reagerer altid skarpt, hvis nogen bliver dårligt behandlet. Sådan har jeg haft det siden skoletiden, hvor jeg havde et autoritetsproblem. Jeg er altid klar til at tage konfrontationen, og jo mere de stritter imod, jo mere gas giver jeg den!" slår Steve fast.

Saml kræfterne

Selvom der er et godt stykke vej endnu, så vurderer Steve Belting, at det trods alt går fremad med arbejdsforholdene i landbruget. For eksempel har nogle af de store sager ført til stramninger i paragrafferne om menneskehandel, og han kæmper efterhånden "mere med kuglepenne end med køller", som han udtrykker det. Men samtidig advarer han også om, at 3F er nødt til at stramme sig mere an, hvis fagforeningen stadig skal gøre sig gældende overfor landbruget:

"Det er vigtigt, at vi prioriterer det grønne område noget mere, selvom der er få medlemmer i den enkelte afdeling. Ellers risikerer vi bare at miste det hele til Krifa og KA (Kristelig Arbejdsgiverforening, red.). Jeg mener, at vi er nødt til at samle kræfterne i større enheder. Det vil betyde, at nogle 3F-afdelinger skal afgive noget

"Det er fedt, når jeg kan hjælpe et medlem i en sag. Så er det sådan set ligegyldigt, hvor mange penge det drejer sig om. Omvendt er det sværeste, når man skal forklare et medlem, at man ikke kan hjælpe, selvom vedkommende føler sig dårligt behandlet," siger Steve Belting fra 3F Aabenraa.

suverænitet, og at nogle medlemmer skal køre længere for at få hjælp. Men til gengæld vil medlemmerne få en mere kvalificeret hjælp, og det er det vigtigste."

Kæmper for retfærdighed i det nordjyske

Helle Faarbæk fra OKNygaard er kåret som årets tillidsvalgte 3F'er i Region Nordjylland.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HERLEV

"Du er fuld af godt humør og glad af sind, men man skal ikke tage fejl. Når du oplever uretfærdighed ... så kæmper du helt til det sidste for, at retfærdighed sker fyldest, hvilket rigtig mange kollegaer er dig evigt taknemmelig for."

Ovenstående linjer er blot nogle af de mange rosende ord, som fylder det diplom ud, som anlægsgartner Helle Faarbæk fik overrakt den 14. december som bevis på, at hun er kåret til "Årets Tillidsvalgte i Region Nordjylland".

Helle Faarbæk blev ganske overrasket over kåringen og samtidig også glad for de mange rosende ord fra kollegaerne. Det var ord som "engageret," "et godt menneske" og en "vedholdende forhandler".

"Det er rart at vide, at der er kollegaer, der synes, jeg har fortjent at blive kåret, og som sætter pris på mit arbejde. Det viser også, at folk stoler på mig som tillidsrepræsentant, og det er jeg rigtig glad for," lyder det fra Helle Faarbæk, da GRØNT

møder den 58-årige tillidsrepræsentant til en snak.

Sparker ikke døre ind

Helle Faarbæk repræsenterer godt 60 anlægsgartnere i OKNygaards nordjyske afdeling, som cirka strækker sig fra Skagen til Randers. Ofte er folk spredt godt ud i landskabet, og derfor kan det være svært at ses så meget i hverdagen. Men et par gange om året tager Helle Faarbæk på rundtur sammen med virksomhedens arbejdsmiljørepræsentant for at mødes ansigt til ansigt med kollegaerne. Og er der

nogen, der oplever udfordringer, er Helle altid parat til at hjælpe – på sin helt egen rolige facon:

"Nogle vil gerne sparke døren ind og brokke sig højlydt, hvis de oplever uretfærdigheder. Men det synes jeg ikke, man kommer nogen vegne med. Det er bedre at tage det lidt mere med ro og tale ordentligt med hinanden. Det betyder, at jeg har et godt forhold til ledelsen, uden at nogen er i tvivl om, hvilken side jeg kæmper på," forklarer Helle Faarbæk.

Årets tillidsvalgte

Hvert år kårer 3F årets tillidsvalgte. Der bliver kåret en vinder i hver af landets fem regioner.

Det er medlemmerne af 3F, der kan indstille deres lokale tillidsvalgte til prisen – det kan både være tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter. I 2023 var 179 tillidsvalgte indstillet til prisen.

Ønsker du at indstille din lokale tillidsvalgte i 2024, så bliver der åbnet for indstillingerne i foråret 2024.

Helle Faarbæk blev i december kåret til årets tillidsvalgte i Region Nordjylland. Med kåringen følger en check på 5000 kroner. Pengene skal bruges til et fællesarrangement i afdelingen, når foråret kommer.

Nu går det løs!

Med fællessang og klapsalver blev Den Grønne Gruppes forhandlere fulgt til OK24 forhandlingerne. Løn og barsel står højt på ønskesedlen.

■ TEKST OG FOTO MAIBRIT JÜRS

Efter taler og fællessang gik forhandlerne traditionen tro gennem kravenes port. I år står løn og barsel højt på ønskesedlen, men også kædeansvar og bedre indflydelse på egen arbejdstid er blandt de krav, der var markeret på porten.

"I kan være helt trygge ved, at vi nok skal få landet en overenskomst, I bliver glade for. Vi skal nok få det guld op af lommerne, som vi ved, de har derude," sagde formand for Den Grønne Gruppe, Allan Busk.

Krav om samarbejdsudvalg i Folkekirken

Når 3F forhandler overenskomst for de statsansatte, er et af kravene, at der oprettes et samarbejdsudvalg for alle ansatte i Folkekirken.

■ TEKST MORTEN HERLEV

De fleste større virksomheder med overenskomst har et samarbejdsudvalg (SU), hvor repræsentanter fra medarbejdere og ledelse mødes for at dele nyt og drøfte udfordringer. Sådan er det bare ikke i Folkekirken, men det vil 3F lave om på. Derfor er oprettelsen af samarbejdsudvalg et af de krav, 3F har taget med til overenskomstforhandlingerne med staten. 3F foreslår, at der bliver oprettet en form for mini-SU på alle arbejdspladser, hvor der skal sidde 2-3 repræsentanter for både medarbejdere og ledelse.

"Det er ingen hemmelighed, at der er udfordringer med arbejdsmiljøet på mange kirkekontorer og kirkegårde. Her vil et SU

være et godt forum til at få taget hånd om nogle af udfordringerne," siger Louise Røssel Wredstrøm, der er forhandlingssekretær for 3F's Offentlige Gruppe, hvor de kirkegårdsansatte er organiseret.

Frivillige samarbejdsudvalg i Roskilde

På Roskilde Kirkegårde har man frivilligt valgt at oprette et lokalt samarbejdsudvalg (LSU).

"Jeg er glad for vores LSU. Jeg synes, det gør samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere nemmere," siger Helle Hyldgaard Poulsen, der er tillidsrepræsentant og kirkegårdsgartner og sidder i LSU.

Hun fortæller, at der er fire årlige møder, hvor aktuelle emner og problemstillinger bliver taget op. For eksempel har de lige drøftet, hvordan man kan gøre arbejdsopgaverne for de sæsonansatte mere spændende. Men det er ikke fordi der er kamp om pladserne i udvalget:

"Det er jo op til os medarbejdere at bidrage. Det kan godt være en udfordring, selvom et samarbejdsudvalg jo netop er et sted, hvor man ikke skal være bange for at sige, hvad man vil sige. Og man er jo nødt til at sige, hvis der er noget, man gerne vil ændre. Ledelsen kan jo ikke lave om på tingene, hvis de ikke ved, hvad der er galt."

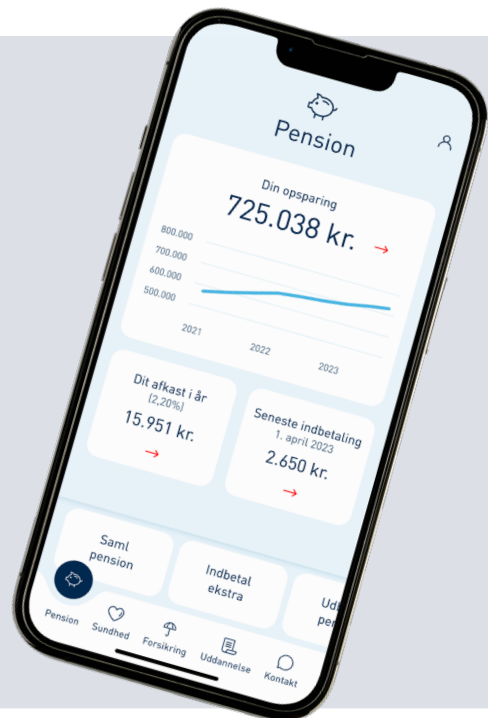
95.000 kr. på pensionskontoen hos PensionDanmark

Medlemmer på 3F's grønne område kan glæde sig over, at deres pensionsopsparing i PensionDanmark er vokset pænt i 2023. Det typiske medlem med pension i PensionDanmark har i 2023 fået 95.000 kr. ind på pensionskontoen. Pensionsindbetalingerne udgør 42.000 kr., mens forrentningen af investeringerne har givet det typiske medlem 53.000 kr. ekstra på kontoen.

Få et overblik med PensionDanmarks App

Vil du se præcis, hvor mange penge, du har på din opsparing, så log ind på pension.dk eller hent PensionDanmarks app. Så kan du også se, hvor meget du får udbetalt, når du går på pension, og hvem der får pengene ved din død,

Søg efter PensionDanmark i App Store eller Google Play, og så har du adgang til din pension et øjeblik efter.

Få et overblik over grønne AMU-kurser hos 3F

Det er altid en god idé at efteruddanne dig. Derfor har 3F Den Grønne Gruppe lavet en oversigt over alle de forskellige grønne AMU-kurser, så du nemmere kan se, hvad du har af muligheder. Du finder oversigten på www.3f.dk/om-3f/grupperne/den-groenne-gruppe/find-dit-groenne-amukursus

Ændrede satser i overenskomsten med Danske Anlægsgartnere

Der er sket en række justeringer i satserne pr. 1. december 2023. De ser sådan ud:

Kørepenge:

- § 37, stk. 3: satsen for fører er nu 3,06 kr. satsen for passagerer er nu 2,08 kr.
- § 38, stk. 1: satsen er nu 3,48 kr.
- § 38, stk.2: minimumsgodtgørelsen er nu 22,88 kr. pr. dag

Skurpenge:

- § 68, stk. 1: det daglige beløb er nu 56,92 kr.
- § 68, stk. 2: tillægget er 7,69 kr. pr. time.

Pension til lærlinge (gælder også for overenskomsterne for golfbaner og indendørsbeplantning):

Bidragssatserne er nu 10 procent fra virksomheden og 2 procent fra lærlingen. Virksomhedens omkostninger til forsikringsordning bortfalder. Kravet om 2 måneders anciennitet i virksomheden gælder fortsat.

Tag en fuld grøn EUX på JU Århus

Som noget nyt kan kommende elever på Jordbrugets Uddannelsescenter Århus vælge at tage en grøn EUX som enten gartner eller anlægsgartner. Første fulde EUX starter i sommeren 2024.

Det smarte ved en EUX er, at uddannelsen sikrer, at eleverne bliver både faglærte og studenter på én gang. Det betyder, at eleverne efterfølgende enten kan vælge at læse videre på en række forskellige uddannelser eller gå direkte ud og finde et faglært arbejde.

Uddannelsen henvender sig især til unge mennesker, som kommer direkte fra folkeskolen.

En stor del af uddannelsen udgøres af oplæringstid, så derfor er JU Århus på udkig efter virksomheder, som vil have EUX-lærlinge tilknyttet. Arbejder du på en virksomhed, som kunne være interesseret i have en EUX-lærling, så hjælper JU Århus gerne med at få lavet en uddannelsesplan.

Generalforsamling for Magasinet GRØNT

Det Grønne Repræsentantskab, som står for udgivelsen af dette blad, indkalder til ordinær generalforsamling fredag den 22. marts 2024 fra kl. 10.30 på Langsøhus. Der skal blandt andet vælges ny formand, kasserer, bilagskontrollant og bestyrelsesmedlem.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Regnskab
5. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til det godkendte regnskab

6. Valg:

Formand: Thomas Møller (3F Aarhus Rymarken). *Genopstiller ikke.*
Kasserer: Rita Olsen (3F Aarhus Rymarken). *Genopstiller ikke.*
Bestyrelse: Karina Bossen (3F BJMF), William Andersen (3F Holstebro), Kim Gulbæk (3F Aarhus Rymarken) og Line Bjørndal (3F Odense GOPS)
Bilagskontrollanter og suppleanter: Flemming Otkjær (3F Randers – *genopstiller ikke*) og Hanne Petersen, (3F Østfyn).

Har du et forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal du sende det senest 17. marts 2024.

Læs vedtægter for Det Grønne Repræsentantskab på www.dengronneportal.dk

Deltag via Teams

Du kan også deltage via Teams – enten hos 3F Aalborg, 3F Aarhus Rymarken, 3F Odens GOPS eller 3F BJMF København eller derhjemme fra. Ønsker du at deltage online, skal du skrive til redaktion@dengronneportal.dk senest onsdag den 20. marts.

AKTIVITETSKALENDER 2024 / Den Grønne Gruppe

GRUNDUDDANNELSER (MODUL 1 OG 2) I 2024:

Den Grønne Gruppe Smålandshavet: 19-23 feb. (M1) + 18-22 mar. 2024 (M2) FIU: 1156-24-00-01 + 1256-24-00-01 Langsøhus: 25-29 nov. (M1) + dato følger for M2 FIU: 1156-24-00-02	Kommuner og regioner Smålandshavet: 13-17 maj (M1) + 10-14 juni (M2) FIU: 1154-24-00-02 + 1254-24-00-02 Langsøhus: 9-13 sep. (M1) + 7-11 okt. (M2) FIU: 1154-24-00-03 + 1254-24-00-03 Smålandshavet: 28.okt-1.nov (M1) + 2-6 dec. (M2) FIU: 1154-24-00-07 + 1254-24-00-07	Offentligt ansatte Smålandshavet: 18 – 22 mar. (M1) + 15-19 apr. (M2) FIU: 1154-24-00-05 + 1254-24-00-05 Langsøhus: 23-27 sep. (M1) + 21-25 okt. (M2) FIU: 1154-24-00-06 + 1254-24-00-06 Langsøhus: 4-11 nov. (M1) + 25-29 nov. (M2) FIU: 1154-24-00-04 + 1254-24-00-04
--	--	--

Navn	Dato	Sted	Tilmelding Skal ske gennem den lokale 3F afdeling
ØVRIGE KURSER OG AKTIVITETER			
Generalforsamling i 3F Odense GOPS' grønne gruppe	6. marts 2024	3F Odense GOPS	
Overenskomstkursus for agroindustrien	6. – 8. marts 2024	Laugesens Have	FIU: 2034-24-00-03
Årsmøde for anlægsgartnere, Grøn Landsbrancheklub	20. – 22. marts 2024	Langsøhus	FIU: 2034-24-00-12
Generalforsamling Det Grønne Repræsentantskab (som udgiver Magasinet GRØNT)	22. marts 2024	Langsøhus og via Teams	
Årsmøde: Landsbrancheklubben for Kirke- og kirkegårdsansatte ved by- og landsbykirkegårde	22. – 24. marts 2024	Langsøhus	FIU: 1999-24-42-01
Den Grønne Gruppens Netværkskonference	2. – 3. april 2024	Langsøhus	FIU: 2034-24-00-04
Fælles overenskomstkonference for DAG, BL, DI II	8. – 10. april 2024	Rørvig Centret	FIU: 2034-24-00-05
Introduktionsdag – Den Grønne Gruppe	16. april 2024	3F Forbundshuset	FIU: 1999-24-00-20
Branchekursus for faglige dyrepassere	14. maj 2024	3F Fredericia	FIU: 2030-24-00-04
Overenskomstkonference for kartoffelmelsfabrikker	14. – 15. maj 2024	3F Aalborg	FIU: 2034-24-00-06
Branchekursus for mejeri – tillidsvalgte	21. – 22. maj 2024	Laugesens Have	FIU: 2034-24-00-07
Minibrancheuge for TR i kommuner og regioner	27. - 29. maj 2024	Langsøhus	FIU: 2030-24-00-05
Opfølgning på fælleskonference for DAG, BL og DI II	9. – 10. september 2024	Rørvig Centret	FIU: 2034-24-00-08
Branchekursus for tillidsvalgte indenfor HedeDanmark	3. – 4. oktober 2024	Rørvig Centret	FIU: 2034-24-00-09
LUU Topmøde – Den Grønne Gruppe	7. november	3F Odense GOPS	FIU: 2034-24-00-06

Husk at sende emner til aktivitetskalenderen til morten.herlev@3f.dk

Årsmøde for anlægsgartnere

Den 20-22. marts er der årsmøde for Landsbrancheklubben for Anlægsgartnere, gartnere i boligselskaber, indendørsbeplantning og gartnere på DI II. Årsmødet foregår på Langsøhus.

I løbet af de 48 timer, mødet varer, bliver der blandt andet sat fokus på biodiversitet og nye normer for anlægsgartnere, ligesom der er planlagt en ekskursion til JU Århus. Derudover kigger den nye formand for 3Fs Grønne Gruppe, Allan Busk, forbi. Det er naturligvis også god tid til socialt samvær og netværk. Find FIU-nummeret for tilmelding i vores aktivitetskalender på side 15.

Årsmøde for kirke- og kirkegårdsansatte

Arbejder du på en af landets kirkegårde, så sæt kryds i kalenderen den 22. – 23. marts. Her holder Landsbrancheklubben for Kirke- og kirkegårdsansatte årsmøde på Langsøhus. På årsmødet kan du blandt andet få et indblik i psykisk arbejdsmiljø og ledelse i folkekirken, og du kan få lagt en plan for din efteruddannelse. Derudover er det en god mulighed for at få gode snakke med kollegaer fra hele landet. Find FIU-nummeret for tilmelding i vores aktivitetskalender på side 15.

ILLUSTRATION: VALDEFAR